

Vergaderjaar 1993–1994

23 764

Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie en enige andere wetten (deeltijd en anciënniteit)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Dit wetsvoorstel beoogt twee met elkaar samenhangende wijzigingen aan te brengen in de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren. Ten eerste wordt de regeling van de anciënniteit van rechterlijke ambtenaren zodanig gewijzigd dat voortaan geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen degenen die in deeltijd en degenen die in volledige werktijd zijn aange-steld. Door deze wijziging wordt de wetgeving in overeenstemming gebracht met een uitspraak van de Commissie gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de arbeid die, in verband met het aanmerkelijke aandeel van vrouwen in deeltijdarbeid, van oordeel was dat de regeling in strijd was met artikel 1a van de Wet gelijke behandeling. Ten tweede worden de mogelijkheden om in deeltijd te werken aanzienlijk uitgebreid door de beperking tot tenminste 50 procent van een volledige taak te laten vervallen.

Zoals vermeld in de memorie van toelichting bij het voorstel van wet tot wijziging van de Ambtenarenwet en de Wet op de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren inzake de formalisering van het overleg (Kamerstukken II 1992/93, 23 130, nr. 3, blz. 4), zullen in de toekomst alle rechtspositionele voorschriften voor de rechterlijke ambtenaren – ook de voorschriften die thans nog in of op grond van de Wet op de rechterlijke organisatie zijn gesteld – geïntegreerd worden in de nieuwe Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren. Overwogen is de onderhavige wijziging met die integratie samen te nemen maar gelet op de aard van de materie is daarvan afgezien: de geconstateerde strijdigheid met de Wet gelijke behandeling dient zo spoedig mogelijk te worden weggenomen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Onderdeel A

Op grond van artikel 7a, vijfde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO) wordt er voor het bepalen van de rang van benoeming in die zin onderscheid gemaakt tussen degenen die een volledige en degenen die een deeltijdaanstelling hebben, dat de

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt, dan wel uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat (artikel 25a, vierde lid, onderdeel b, van de Wet op de Raad van State)

gedurende de eerste vier jaren na aanstelling in deeltijd doorgebrachte tijd slechts voor de helft wordt meegerekend voor het bepalen van de anciënniteit. Dit kan erop neerkomen dat iemand door een deeltijd-aanstelling anciënniteit tot een maximum van twee jaar misloopt. Aangezien van de mogelijkheden van deeltijdarbeid meer gebruik wordt gemaakt door vrouwen dan door mannen, is deze regeling door de Commissie gelijke behandeling (beslissing van 30 september 1993, nr. 466-93-34) in strijd geoordeeld met de Wet gelijke behandeling. Daarom vervalt de regeling. Overwogen is te volstaan met het schrappen van dat onderdeel van artikel 7a, vijfde lid, waarin het onderscheid is opgenomen. Aangezien dan echter een bepaling zou overblijven die neerkomt op vastlegging van het beginsel van non-discriminatie, is ervoor gekozen, mede gelet op artikel 1 van de Grondwet, het vijfde lid in zijn geheel te laten vervallen.

De wijziging heeft ook een gunstig praktisch gevolg voor de toepassing van artikel 18 van Reglement I, betrekking hebbend op de zogenaamde anciënniteitslijsten. Voortaan zullen immers geen voortdurende herberekeningen van die lijsten meer gemaakt hoeven te worden, welke het gevolg zijn van het feit dat deeltijdwerkers als het ware doorlopend ingehaald worden door degenen met een volledige werktijd. Ter gelegenheid van de inwerkingtreding van deze wet zal per gerecht nog slechts éénmaal een herberekening van de anciënniteiten gemaakt moeten worden. In een aldus tot stand gebrachte volgorde zullen voortaan geen wijzigingen meer aangebracht hoeven te worden, anders dan ten gevolge van in- en uittredingen.

Onderdelen B en C

Door de schrapping van de tweede volzin van artikel 7b, tweede lid, respectievelijk de eerste volzin van artikel 7c, onderdeel c, wordt geen minimum meer gesteld aan de omvang van een gedeeltelijke werktijd, noch van gewone rechterlijke ambtenaren noch van plaatsvervangers. Het kan geheel aan de gerechten worden overgelaten om, binnen de bestaande formatieve mogelijkheden, de omvang van een gedeeltelijke werktijd zodanig te bepalen dat deze aanvaardbaar is uit een oogpunt van doelmatigheid. Ook over de wijze waarop de deeltijd wordt vervuld hoeft de wetgever zich niet uit te laten.

Artikelen II, III en IV

De Beroepswet, de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie en de Tariefcommissiewet worden in overeenstemming gebracht met de wijzigingen in de Wet RO. In verband met verschillen in opzet op dit punt tussen de Beroepswet en de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie enerzijds en de Tariefcommissiewet anderzijds, lopen ook de wijzigingen niet gelijk.

Artikel 3 van de Beroepswet en artikel 4 van de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie verklaren de artikelen 7a, tweede en vijfde lid, en 7b van de Wet RO van overeenkomstige toepassing. Gelet op het vervallen van het vijfde lid van artikel 7a dient ook de vantoepassingverklaring daarvan te vervallen. De wijziging die wordt aangebracht in artikel 7b, tweede lid, van de Wet RO noopt niet tot wijziging van de beide wetten, aangezien daarin het gehele artikel 7b van overeenkomstige toepassing wordt verklaard en de wijziging derhalve rechtstreeks doorwerkt.

In artikel 3a van de Tariefcommissiewet wordt artikel 7b van de Wet RO van overeenkomstige toepassing verklaard met dien verstande (huidig onderdeel a), dat de gedeeltelijke werktijd niet minder kan zijn dan een vijfde deel van de volledige werktijd. Deze minimumeis wordt, gelet op het thans gekozen uitgangspunt, ook hier geschrapt.

De wijzigingen in de Wet op de rechterlijke organisatie werken ook

rechtstreeks door voor het College van Beroep voor de studiefinanciering,
maar nopen, gelet op de in de Wet op de studiefinanciering gekozen
redactie, niet tot een wijziging van de tekst van die wet.

De Minister van Justitie,
A. Kosto